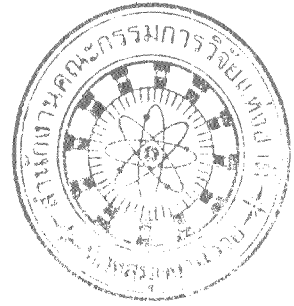

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

ตามที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้อนุมัติให้ศึกษาโครงการวิจัยเรื่อง
 คนตรีพิธีกรรม: กรณีศึกษาการทำขวัญนาของนายสุชาติ เจริญโพธิ์ จังหวัดนครราชสีมา
 เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษา สืบสานรักษาศิลปวัฒนธรรมมิให้สูญหายและเป็น
 ฐานข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติสืบไป

การสัมภาษณ์ประกอบไปด้วย 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 สัมภาษณ์ นายสุชาติ เจริญโพธิ์

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์นักดนตรีวงมโหรีโคราช

ส่วนที่ 1 สัมภาษณ์ นายสุชาติ เจริญโพธิ์

1. วัน เดือน ปีเกิด.....อายุ.....ปี
2. ที่อยู่.....
.....
3. อาชีพ.....
4. บิดาชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
5. อาชีพบิดา.....
6. มารดาชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
7. อาชีพมารดา.....
8. พี่น้อง.....คน เป็นบุตรคนที่.....
9. พี่/น้องคนที่ 1 ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
10. อาชีพ.....
11. พี่/น้องคนที่ 2 ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
12. อาชีพ.....

13. พี่/น้องคนที่ 3 ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

14. อาชีพ.....

15. คู่สมรส ชื่อ.....นามสกุล.....

16. อาชีพ.....

17. บุตร/ธิดา.....คน

18. บุตร/ธิดา คนที่ 1 ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

19. อาชีพ.....

20. บุตร/ธิดา คนที่ 2 ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

21. อาชีพ.....

22. บุตร/ธิดา คนที่ 3 ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

23. อาชีพ.....

24. บุตร/ธิดา คนที่ 4 ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

25. อาชีพ.....

26. บุตร/ธิดา คนที่ 5 ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

27. อาชีพ.....

28. ประวัติการศึกษา นายสุชาติ เจริญโพธิ์

.....

.....

.....

29. เกียรติประวัติและเกียรติคุณ

.....

.....

.....

30. ประวัติการศึกษากการแหล่งวิทยุภาค

.....

.....

.....

31. ขั้นตอนการเตรียมการทำขั้ววนาค

32. ขั้นตอนในพิธีการทำขั้ววนาค

33. อุปกรณ์ในการประกอบพิธีมีอะไรบ้าง

34. องค์ประกอบเครื่องบายศรีมีอะไรบ้าง

35. ลักษณะของบายศรีการทำขั้ววนาคเป็นอย่างไร

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์นักดนตรีวงมโหรีโคราช

1. ชื่อ.....นามสกุล.....
2. วัน เดือน ปีเกิด..... อายุ.....ปี
3. ที่อยู่.....
.....
4. อาชีพ.....
5. บิดาชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
6. อาชีพบิดา.....
7. มารดาชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
8. อาชีพมารดา.....
9. พี่น้อง.....คน เป็นบุตรคนที่.....
10. พี่/น้องคนที่ 1 ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
11. อาชีพ.....
12. พี่/น้องคนที่ 2 ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
13. อาชีพ.....
14. พี่/น้องคนที่ 3 ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
15. อาชีพ.....
16. คู่สมรส ชื่อ.....นามสกุล.....
17. อาชีพ.....
18. บุตร/ธิดา.....คน
19. บุตร/ธิดา คนที่ 1 ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
20. อาชีพ.....
21. บุตร/ธิดา คนที่ 2 ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
22. อาชีพ.....
23. บุตร/ธิดา คนที่ 3 ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
24. อาชีพ.....
25. บุตร/ธิดา คนที่ 4 ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี
26. อาชีพ.....

27. บุตร/ธิดา คนที่ 5 ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

28. อาชีพ.....

29. ประวัติการศึกษา

.....

.....

.....

30. เกียรติประวัติและเกียรติคุณ

.....

.....

.....

31. ประวัติการศึกษาคณตรี

.....

.....

.....

32. คนตรีที่ใช้ในพิธีกรรมการทำขวัญนาคว้างคนตรีประเภทใด มีกี่ประเภทและมีเครื่องดนตรีชนิดใดบ้าง

.....

.....

.....

33. บทบาทหน้าที่ของคนตรีที่ใช้ประกอบพิธีการทำขวัญนาคว้างในแต่ละขั้นตอนมีเพลงอะไรบ้าง

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ประวัตินักดนตรีประกอบพิธีกรรมการทำขวัญนา

ประวัตินักดนตรีประกอบพิธีกรรมการทำขวัญนาค

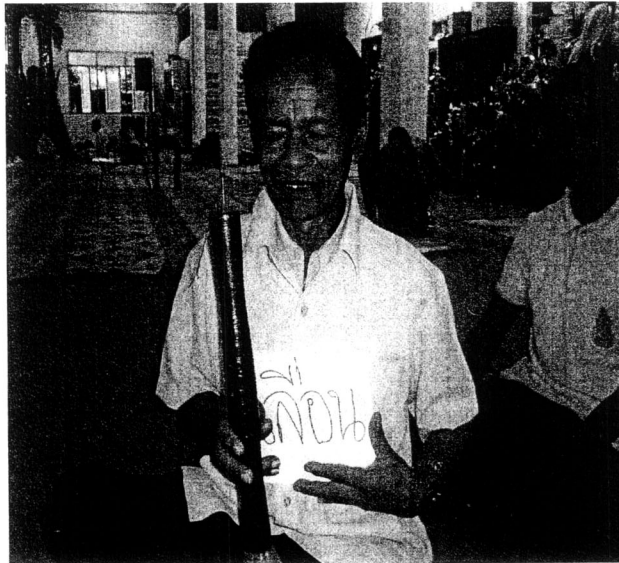
ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาประวัตินักดนตรีและรูปแบบวงมโหรีโคราช ทั้งหมด 3 วง ได้แก่ 1) วงอนุรักษ์ดนตรีไทย 2) วงรวมมิตรศิษย์วัดเดิม และ 3) วงบ้านทุ่ง เฉลียงนครบุรี

วงอนุรักษ์ดนตรีไทย

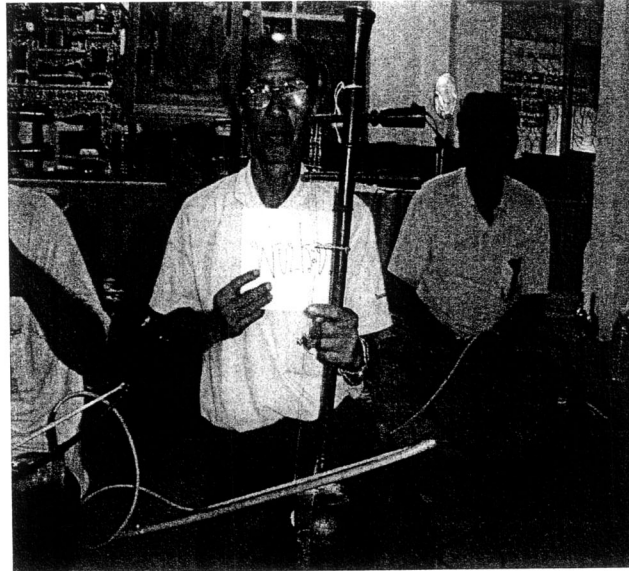
วงอนุรักษ์ดนตรีไทย คุณพ่อ โรม บำเพ็ญพงษ์ บ้านหนองยาง อ.เฉลิมพระเกียรติ จ. นครราชสีมา เป็นผู้ก่อตั้งขึ้น โดยชักชวนเพื่อนบ้านที่มีความสนใจในการเล่นดนตรีไทย มาฝึกหัดดนตรี จนกลายเป็นวงดนตรีที่มีชื่อเสียง โดยมีสมาชิกในวงดังนี้

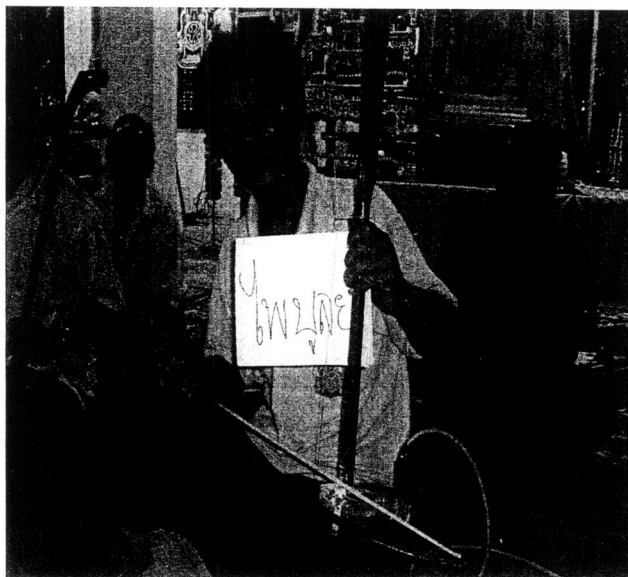
ชื่อ-สกุล	นายโรม บำเพ็ญพงษ์
วัน เดือน ปีเกิด	26 มกราคม พ.ศ. 2480
อายุ	74 ปี
ที่อยู่	15/1 บ้านหนองยาง ตำบลหนองยาง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา
อาชีพ	ทำนา ทำไร่มัน ทำไร่อ้อย
เครื่องมือที่เล่น	ระนาดเอก
สถานภาพในวง	หัวหน้าวง
ได้รับการถ่ายทอดจาก	ครูอ่ำ ซึ่งเป็นพ่อตาของตนเอง

ชื่อ-สกุล	นายเลือน เพชรกระโทก
ปีเกิด	พ.ศ. 2482
อายุ	72 ปี
ที่อยู่	77 หมู่ที่ 10 บ้านหนองยาง ตำบลหนองยาง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา
อาชีพ	ทำนา ทำไร่
เครื่องมือที่เล่น	กลองทิ้ง กลองต๋ोक ซอกลาง
สถานภาพในวง	สมาชิกในวง
ได้รับการถ่ายทอดจาก	ปู้รัตน์ โหม่งกระโทก

ชื่อ-สกุล	นายประจวบ โพธิ์ปานพะเนา
ปีเกิด	พ.ศ. 2486
อายุ	68 ปี
ที่อยู่	1/3 หมู่ที่ 10 บ้านหนองยาง ตำบลหนองยาง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา
อาชีพ	ทำนา ทำไร่
เครื่องมือที่เล่น	ซอ ระนาดทุ้ม
สถานภาพในวง	สมาชิกในวง
ได้รับการถ่ายทอดจาก	นายโรม บำเพ็ญพงษ์

ชื่อ-สกุล	นายไพบูลย์ ลับดีพะเนา
วัน เดือน ปีเกิด	22 พฤษภาคม พ.ศ. 2499
อายุ	55 ปี
ที่อยู่	154 หมู่ที่ 10 บ้านโคกสามัคคี ตำบลหนองยาง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา
อาชีพ	ทำนา ทำไร่มัน
เครื่องมือที่เล่น	ซอด้วง
สถานภาพในวง	สมาชิกในวง
ได้รับการถ่ายทอดจาก	พ่อแก้ว พ่อบัว ทองศรีมะดัน

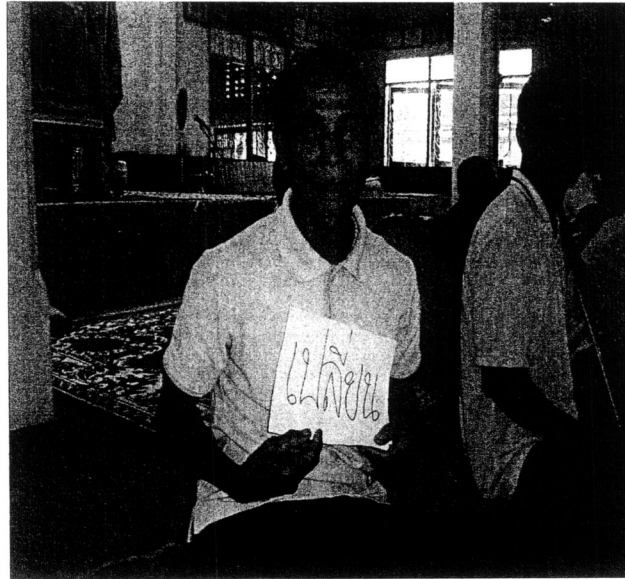
ชื่อ-สกุล	นายเงิน เนินกระโทก
ปีเกิด	พ.ศ. 2495
อายุ	59 ปี
ที่อยู่	65 บ้านโคกสามัคคี ตำบลหนองยาง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา
อาชีพ	ทำนา ทำไร่
เครื่องมือที่เล่น	ตะโพน กลองซิ่ง ซอด้วง
สถานภาพในวง	สมาชิกในวง
ได้รับการถ่ายทอดจาก	ครูเปลี่ยน (บ้านโสมหนองบัว และนายโรม บำเพ็ญพงษ์

ชื่อ-สกุล	นายปาน คงพะเนา
วัน เดือน ปีเกิด	1 สิงหาคม พ.ศ. 2478
อายุ	76 ปี
ที่อยู่	115 หมู่ที่ 1 บ้านหนองยาง ตำบลหนองยาง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา
อาชีพ	ทำนา ทำไร่
เครื่องมือที่เล่น	เครื่องประกอบจังหวะ กลอง กลองทัด กลองต๋อก
สถานภาพในวง	สมาชิกในวง
ได้รับการถ่ายทอดจาก	นายโรม บำเพ็ญพงษ์

ชื่อ-สกุล	นายสำเร้ง โด่งกระโทก
วัน เดือน ปีเกิด	3 มิถุนายน พ.ศ. 2515
อายุ	39 ปี
ที่อยู่	103 หมู่ที่ 3 บ้านหนองยาง ตำบลหนองยาง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา
อาชีพ	ทำนา ทำไร่
เครื่องมือที่เล่น	ซอด้วง
สถานภาพในวง	สมาชิกในวง
ได้รับการถ่ายทอดจาก	ครูผล โด่งกระโทก ซึ่งเป็นปู่ของตนเอง

ชื่อ-สกุล	นายเปี่ยน นักระโทก
วัน เดือน ปีเกิด	31 พฤษภาคม พ.ศ. 2487
อายุ	67 ปี
ที่อยู่	47/1 หมู่ที่ 10 บ้านหนองยาง ตำบลหนองยาง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา
อาชีพ	ทำนา ทำไร่มัน
เครื่องมือที่เล่น	เครื่องประกอบจังหวะ กลองทั้ง
สถานภาพในวง	สมาชิกในวง
ได้รับการถ่ายทอดจาก	ครูแก้ว ลับดีพะเนา

ชื่อ – สกุล

นายประมวล หอยสังข์

วัน เดือน ปีเกิด

26 เมษายน พ.ศ. 2498

อายุ

56 ปี

ที่อยู่

2/1 หมู่ที่ 8 บ้านด่านกะตา ตำบลพระพุทธ
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา

อาชีพ

ทำนา ทำไร่มัน รับจ้างก่อสร้าง

เครื่องมือที่เล่น

เครื่องประกอบจังหวะ

สถานภาพในวง

สมาชิกในวง

ได้รับการถ่ายทอดจาก

นายโรม บำเพ็ญพงษ์

วงรวมมิตรศิษย์วัดเดิม

วงรวมมิตรศิษย์วัดเดิม ตำบลลังกาใหญ่ อำเภอยะผา จังหวัดนครราชสีมา จากการสัมภาษณ์ผู้ก่อตั้งวง คุณบุญช่วย ชูตระกูล เกิดเมื่อปี 2480 อายุ 74 ปี เริ่มฝึกหัดเล่นดนตรีเมื่อ พ.ศ. 2486 โดยมีแรงบันดาลใจจากการไปร่วมวงกับบิดาและบรรดาญาติ ๆ ผู้ใหญ่ที่ไปบรรเลงตามที่ต่าง ๆ และมีโอกาสติดตามไปสถานที่ต่าง ๆ จึงเริ่มตีถึง ตีฉาบ ตีกลองไปตามประสาเด็ก ต่อมาจึงเริ่มเล่นเครื่องดนตรี ประเภทเครื่องสาย คือ ซออู้ โดยพ่อเป็นผู้ฝึกหัดให้เพลงแรก คือ เพลงพัดชา ฝึกหัดอยู่นานกว่าจะได้ ต่อมาจึงเริ่มเป่าปี่ใน โดยเริ่มจากการไล่เสียง และขึ้นเพลงพัดชาเป็นเพลงแรกเหมือนกัน คุณบุญช่วย บอกเล่าว่าสามารถประดิษฐ์เครื่องดนตรีได้ คือ ซอ ปี่ และกลองตอก โดยใช้ไม้ฉำฉาที่มีตามท้องถิ่นมาทำเล่น แรก ๆ รูปร่างไม่ค่อยสวย ต่อมาก็เริ่มตั้งใจและทำขึ้นจำหน่าย โดยเฉพาะกลองตอก ทำไว้หลายใบขายไปราคา 500 บาท ปัจจุบัน 800 บาท ตอนนี้หาไม้ยากขึ้น จึงไม่ได้ทำไว้ นอกจากมีคนสั่งทำจึงจะผลิตขึ้นมาเป็นครั้ง ๆ ไป คุณบุญช่วย เล่าเสริมอีกว่าแต่ก่อนวงดนตรีที่บ้านเป็นวงดนตรีใหญ่ได้รับความนิยมมากชาวบ้านมักว่าจ้าง “วงมโหรีบ้านกอก” โดยมีสมาชิกวงคือ ปู่แก้ว ปู่จันทร์ ปู่คำ ปู่พรหม ปู่พัน ปู่ดี ชูตระกูล ปู่เป็นปู่ถึง ปู่เทียน ปู่หลง พ่อโค รุ่งน้องพ่อ ลุงอินทร์ ลุงปาน ลุงเพชร ลุงอาจ อาเต็ม ปัจจุบันบุคคลดังกล่าวบางท่านได้เสียชีวิตไปแล้ว บางท่านก็มีความชราภาพไม่สามารถเล่นเครื่องดนตรีได้ เมื่อสมาชิกมโหรีบ้านกอกเริ่มไม่มีคนบรรเลงดนตรีได้แล้ว คุณบุญช่วยในฐานะลูกเจ้าของวงเห็นว่าต้องมีเครื่องดนตรีอยู่แล้ว มีเจ้าภาพมาหางานดนตรีแต่หาคนบรรเลงไม่ได้ คุณบุญช่วยจึงก่อตั้งวงขึ้น โดยสมัครพรรคพวกที่พอรู้จักและคุ้นเคย เมื่อมีเจ้าภาพมาหางาน จึงไปแสดงโดยตั้งชื่ วงดนตรีมีชื่อว่า “วงรวมมิตรศิษย์วัดเดิม” สมาชิกปัจจุบันมีทั้งหมด 11 คน วงรวมมิตรศิษย์วัดเดิมถือได้ว่าเป็นวงดนตรีที่มีความสามารถเนื่องจากเป็นวงดนตรีขนาดใหญ่ เป็นวงที่สามารถเล่นวงปี่พาทย์และวงมโหรีได้ หากใครต้องการวงดนตรีต้องนึกถึง วงรวมมิตรศิษย์วัดเดิม รับแสดงทั้งงานบุญ งานแห่ งานตามประเพณีพื้นบ้าน เช่น บุญศาลตาปู่ งานแห่นางแมว งานมงคลต่าง ๆ เป็นต้น มีสมาชิกในวงดังนี้

ชื่อ-สกุล

นายบุญช่วย ชูตระกูล

วัน เดือน ปีเกิด

17 กันยายน พ.ศ. 2480

อายุ

74 ปี

ที่อยู่

130 หมู่ 5 ตำบลในเมือง อำเภอพิมาย

จังหวัดนครราชสีมา

อาชีพ

เกษตรกร รับจ้างทั่วไป นักดนตรี

เครื่องมือที่เล่น

ปี่ใน ซอ

สถานภาพในวง

หัวหน้าวงรวมมิตรศิษย์วัดเดิม

ชื่อ-สกุล	นายถิ่น แก้วมะเร็ง
เดือน ปีเกิด	พฤษภาคม พ.ศ. 2473
อายุ	81 ปี
ที่อยู่	77/2 หมู่ 3 ตำบลรังกาใหญ่ อำเภอฟินาย จังหวัดนครราชสีมา
อาชีพ	ทำนา รับจ้างทั่วไป นักดนตรี
เครื่องมือที่เล่น	ปี่นอก ซอ
สถานภาพในวง	สมาชิกวงรวมมิตรศิษย์วัดเดิม หัวหน้าวงบ้านย่องโค

ชื่อ-สกุล

นายรัชชัย คุณพิมาย

วัน เดือน ปีเกิด

14 เมษายน พ.ศ. 2527

อายุ

27 ปี

ที่อยู่

19 หมู่ 15 ตำบลรังกาใหญ่ อำเภอฟิมา

จังหวัดนครราชสีมา

อาชีพ

ทำนา นักดนตรี

เครื่องมือที่เล่น

ซอฮู้ ซอด้วง กลองต๋อก

สถานภาพในวง

สมาชิกวงรวมมิตรศิษย์วัดเดิม

ชื่อ-สกุล

นายรัชชัย ศิริการ

วัน เดือน ปีเกิด

27 สิงหาคม พ.ศ. 2527

อายุ

27 ปี

ที่อยู่

123 หมู่ 3 ตำบลในเมือง อำเภอพิมาย

จังหวัดนครราชสีมา

อาชีพ

ครูอัตราจ้าง

เครื่องมือที่เล่น

ซอกลาง

สถานภาพในวง

สมาชิกวงรวมมิตรศิษย์วัดเดิม

ชื่อ-สกุล

นางอังกร บุญชุม

วัน เดือน ปีเกิด

27 มิถุนายน พ.ศ. 2532

อายุ

22 ปี

ที่อยู่

63 หมู่ 2 ตำบลในเมือง อำเภอพิมาย
จังหวัดนครราชสีมา

อาชีพ

นักศึกษา

เครื่องมือที่เล่น

ซอวิค ซอยอด

สถานภาพในวง

สมาชิกวงรวมมิตรศิษย์วัดเดิม

ชื่อ-สกุล

นายพูน เปี่ยมสุข

ปีเกิด

พ.ศ. 2478

อายุ

76 ปี

ที่อยู่

35/1 หมู่ 15 บ้านตะปัน ตำบลรังกาใหญ่

อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

อาชีพ

รับจ้างทั่วไป

เครื่องมือที่เล่น

กลองตอก

สถานภาพในวง

สมาชิกวงรวมมิตรศิษย์วัดเดิม

ชื่อ-สกุล	นายฉาย สนพิมาย
ปีเกิด	พ.ศ. 2483
อายุ	71 ปี
ที่อยู่	149 หมู่ 12 บ้านพุทรา ตำบลรังกาใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
อาชีพ	เลี้ยงหมู นักดนตรี ทำเครื่องดนตรี กลองและไม้ตีกลองจำหน่าย
เครื่องมือที่เล่น	โทน กลองตอก ฉิ่ง ฉาบ เครื่องพิณพาทย์
สถานภาพในวง	สมาชิกวงรวมมิตรศิษย์วัดเดิม

ชื่อ-สกุล

นายธีรวัฒน์ คัตตะจัทร์

วัน เดือน ปีเกิด

13 มิถุนายน พ.ศ. 2530

อายุ

24 ปี

ที่อยู่

2/1 หมู่ 5 ตำบลรังกาใหญ่ อำเภอฟินมาย

จังหวัดนครราชสีมา

อาชีพ

เกษตรกร

เครื่องมือที่เล่น

กลองตอก โทน ซอ นึ่ง ฉาบ กรับ

สถานภาพในวง

สมาชิกวงรวมมิตรศิษย์วัดเดิม

ชื่อ-สกุล	นายชินรต โพธิ์จอหอ
ปีเกิด	พ.ศ. 2480
อายุ	74 ปี
ที่อยู่	60/1 หมู่ 5 บ้านกอกพิมาย อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
อาชีพ	รับจ้างทั่วไป
เครื่องมือที่เล่น	ฉาบเล็ก ซอด้วง ปี่พาทย์
สถานภาพในวง	สมาชิกวงรวมมิตรศิษย์วัดเดิม

ชื่อ-สกุล	นายเจริญ ชมกลาง
วัน เดือน ปีเกิด	8 มิถุนายน พ.ศ. 2477
อายุ	77 ปี
ที่อยู่	60/3 หมู่ 5 ตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
อาชีพ	ทำนา นักดนตรี
เครื่องมือที่เล่น	ฉาบใหญ่ ซอด้วง ซออู้
สถานภาพในวง	สมาชิกวงรวมมิตรศิษย์วัดเดิม

ชื่อ-สกุล

นายเชย ผ่องพรรณ

เดือน ปีเกิด

มิถุนายน พ.ศ. 2469

อายุ

85 ปี

ที่อยู่

18 หมู่ 6 ตำบลรังกาใหญ่ อำเภอฟิมาย

จังหวัดนครราชสีมา

อาชีพ

เกษตรกร

เครื่องมือที่เล่น

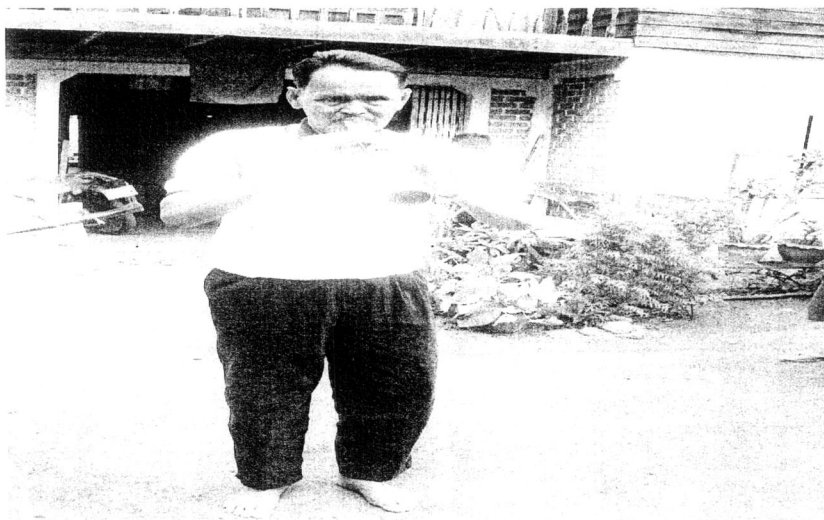
กรับ กลองต๋อก ซอฮู้ ซอด้วง ฉิ่ง ฉาบเล็ก

สถานภาพในวง

สมาชิกวงรวมมิตรศิษย์วัดเดิม

วงบ้านทุ่งเฉลี่ยนครบุรี

นายพรหม ลองกระโทก หัวหน้านางเล่าว่า การแสดงงานแต่ละครั้งหัวหน้านางจะเป็นผู้รับงานแสดง โดยจะบอกกล่าวสมาชิกในวงให้ไปงานแสดงส่วนใหญ่อยู่ในละแวกบ้าน และท้องถิ่นที่อยู่อาศัย ครั้งที่ก่อตั้งวงขึ้นมาเมื่อ 30 ปีก่อน เคยเป็นนักดนตรีอยู่ในวงดนตรีวงบ้านเฉลี่ยทุ่ง ซึ่งมีคุณพ่อเป็นหัวหน้านาง เมื่อคุณพ่อเสียชีวิตได้รับช่วงต่อแต่มีการหยุดรับงานไปช่วงหนึ่ง เนื่องจากสมาชิกที่อยู่ในวงของคุณพ่อเริ่มเสียชีวิตไป หลังจากนั้นเห็นว่าเครื่องดนตรีหากไม่ได้ใช้ก็จะเก่าเสียหายไป จึงชักชวนสมาชิกในละแวกหมู่บ้านทั้งหนุ่มและแก่มาเล่นดนตรีกัน แรก ๆ ก็เล่นกันแบบสนุกสนานผ่อนคลายความตึงเครียดจนมีความชำนาญ จึงเริ่มรับงานแสดงจนถึงปัจจุบัน มีสมาชิกดังนี้

ชื่อ-สกุล	นายพรหม ลองกระโทก
ปีเกิด	พ.ศ. 2475
อายุ	79 ปี
ที่อยู่	86 หมู่ 6 ตำบลเฉลี่ย อำเภอนครบุรี จังหวัดนครราชสีมา
อาชีพ	ทำไร่ ทำนา
เครื่องมือที่เล่น	ปี่ ซอ กลอง เครื่องประกอบจังหวะ
สถานภาพในวง	หัวหน้านาง
ได้รับการถ่ายทอดจาก	ครูทอง ร่วมกระโทก

ชื่อ-สกุล

นายพัค เพียงกระโทก

วัน เดือน ปีเกิด

29 ธันวาคม พ.ศ. 2486

อายุ

68 ปี

ที่อยู่

128 หมู่ 4 ตำบลเจดีย์ อำเภอบุรี
จังหวัดนครราชสีมา

อาชีพ

ทำไร่ ทำนา

เครื่องมือที่เล่น

ปี่ ซอ กลอง เครื่องประกอบจังหวะ
(เครื่องดนตรีทุกชิ้น)

สถานภาพในวง

สมาชิกในวง

ได้รับการถ่ายทอดจาก

นายพรหม ลองกระโทก

ชื่อ-สกุล	นายสมพงษ์ ขวงกระโทก
วัน เดือน ปีเกิด	31 ธันวาคม พ.ศ. 2486
อายุ	68 ปี
ที่อยู่	47 หมู่ 6 ตำบลเจดีย์ อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครราชสีมา
อาชีพ	ทำไร่ ทำนา
เครื่องมือที่เล่น	ซอฮู้ ซอด้วง ซอกลาง
สถานภาพในวง	สมาชิกในวง
ได้รับการถ่ายทอดจาก	นายพรหม ลองกระโทก

ชื่อ-สกุล

นายเกียง เลียบกระโทก

เดือน ปีเกิด

กุมภาพันธ์ พ.ศ.2495

อายุ

59 ปี

ที่อยู่

207 หมู่ 6 ตำบลเจดีย์ อำเภอบรรพตพิสัย

จังหวัดนครราชสีมา

อาชีพ

ทำไร่ ทำนา

เครื่องมือที่เล่น

กลองทุ้ม

สถานภาพในวง

สมาชิกในวง

ได้รับการถ่ายทอดจาก

นายพรหม ลองกระโทก

ชื่อ-สกุล

นายเลียง ไชยสำโรง

ปีเกิด

พ.ศ. 2483

อายุ

71 ปี

ที่อยู่

55 หมู่ 6 ตำบลเลียง อำเภอบรบือ

จังหวัดนครราชสีมา

อาชีพ

ทำไร่ ทำนา

เครื่องมือที่เล่น

ซอฮู้ ซอด้วง ซอกลาง

สถานภาพในวง

สมาชิกในวง

ได้รับการถ่ายทอดจาก

นายพรหม ลองกระโทก

ชื่อ-สกุล

นายเทิน "ไล่กระโทก"

ปีเกิด

พ.ศ. 2483

อายุ

71 ปี

ที่อยู่

29 หมู่ 6 ตำบลเจดีย์ อำเภอบึงสามพัน

จังหวัดนครราชสีมา

อาชีพ

ทำไร่ ทำนา

เครื่องมือที่เล่น

ซอด้วง ซอกลาง

สถานภาพในวง

สมาชิกในวง

ได้รับการถ่ายทอดจาก

นายพรหม ล่องกระโทก

ชื่อ-สกุล

นายยศ ศักดิ์กระโทก

เดือน ปีเกิด

กรกฎาคม พ.ศ. 2478

อายุ

75 ปี

ที่อยู่

19 หมู่ 6 ตำบลเจดีย์ อำเภอบรรพ
จังหวัดนครราชสีมา

อาชีพ

ทำไร่ ทำนา

เครื่องมือที่เล่น

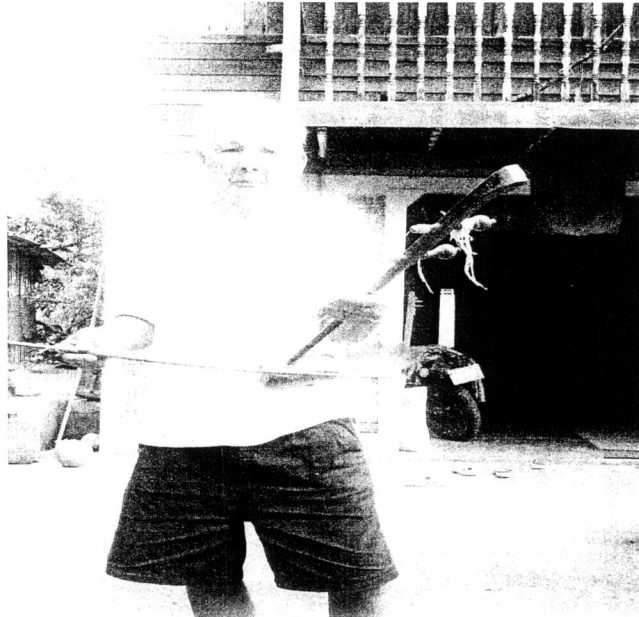
ปี่พอด

สถานภาพในวง

สมาชิกในวง

ได้รับการถ่ายทอดจาก

นายพรหม ลองกระโทก

ชื่อ-สกุล	นายราด หยิบกระโทก
ปีเกิด	พ.ศ. 2472
อายุ	82 ปี
ที่อยู่	ทำไร่ ทำนา
อาชีพ	89 หมู่ 6 ตำบลเจดีย์ อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครราชสีมา
เครื่องมือที่เล่น	ปี่ ซอ กลอง เครื่องประกอบจังหวะ (เครื่องดนตรีทุกชิ้น)
สถานภาพในวง	สมาชิกในวง
ได้รับการถ่ายทอดจาก	นายโด้ (ไม่ทราบนามสกุล) ตำบลแะ อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อ-สกุล

นายสี เลือดกระโทก

ปีเกิด

พ.ศ. 2475

อายุ

79 ปี

ที่อยู่

104 หมู่ 6 ตำบลเฉลิียง อำเภอครบุรี

จังหวัดนครราชสีมา

อาชีพ

ทำไร่ ทำนา

เครื่องมือที่เล่น

เครื่องประกอบจังหวะ

สถานภาพในวง

สมาชิกในวง

ได้รับการถ่ายทอดจาก

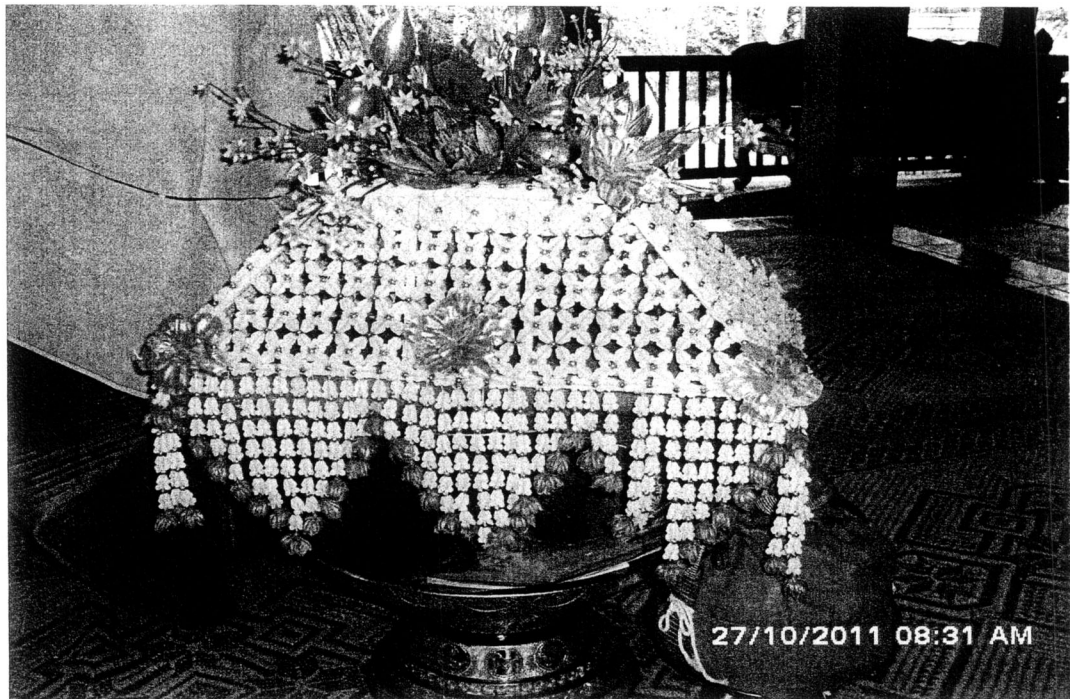
นายพรหม ลองกระโทก

ภาคผนวก ค

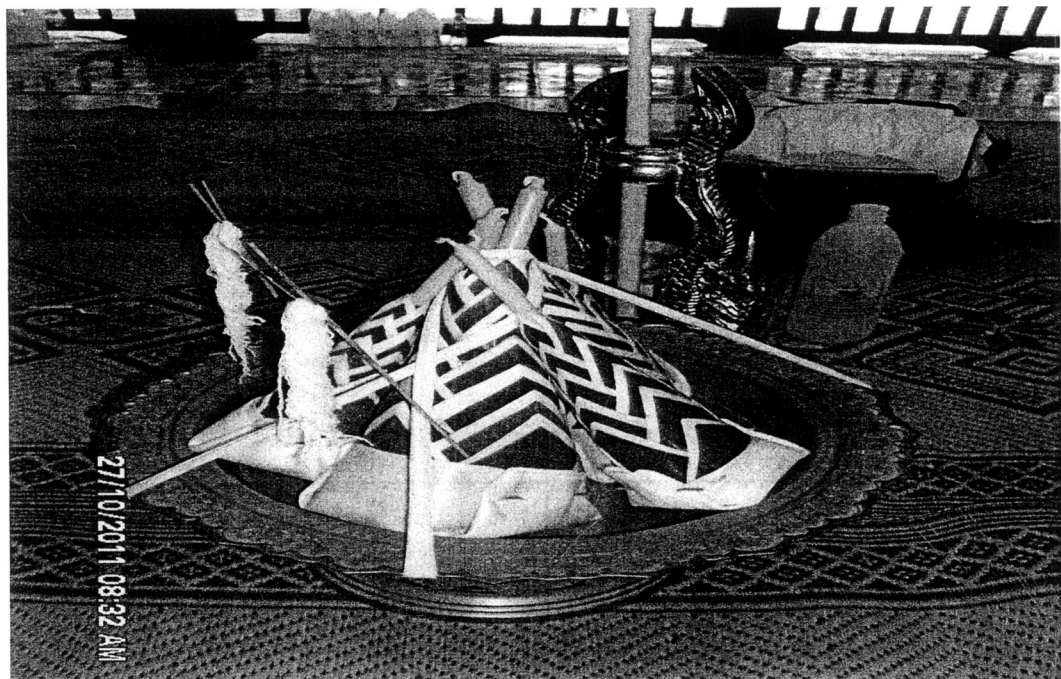
อุปกรณ์ในการบวชและพิธีทำขวัญนาค

อุปกรณ์ในการบวชและพิธีทำขวัญนาค

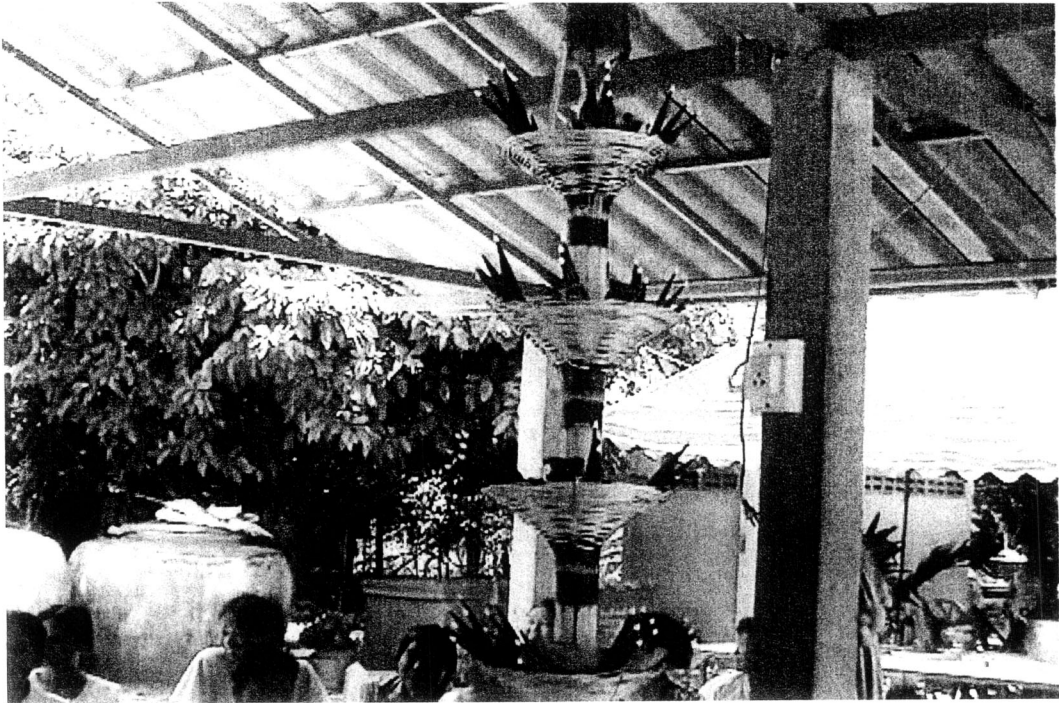
อุปกรณ์ในการบวช

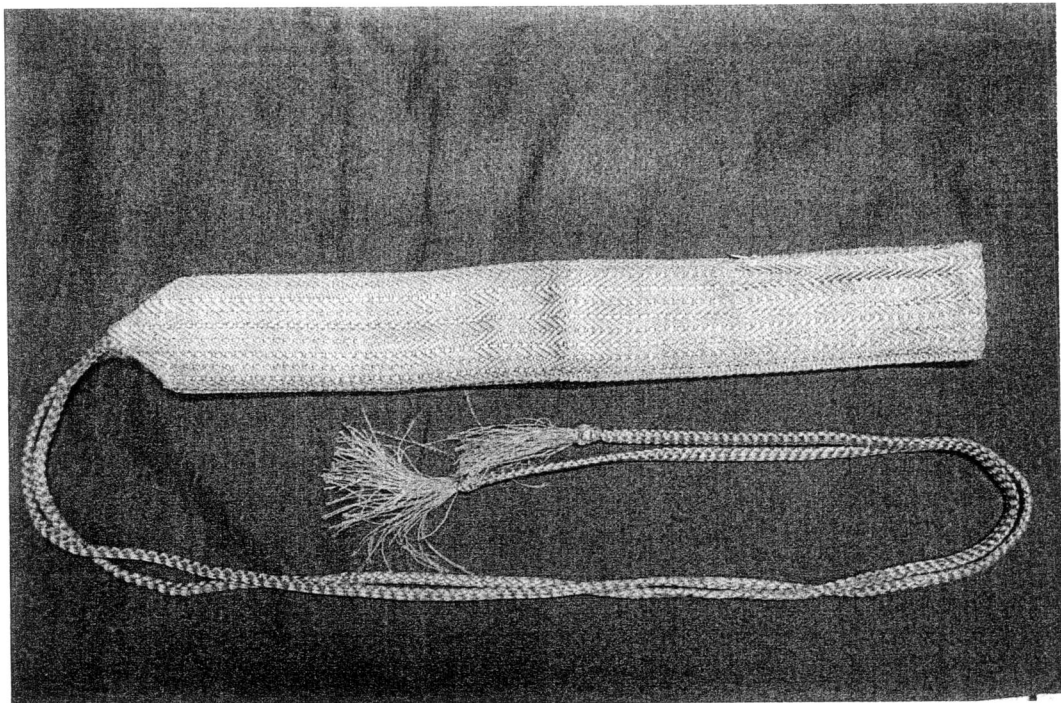
เครื่องอัฐบริวาร

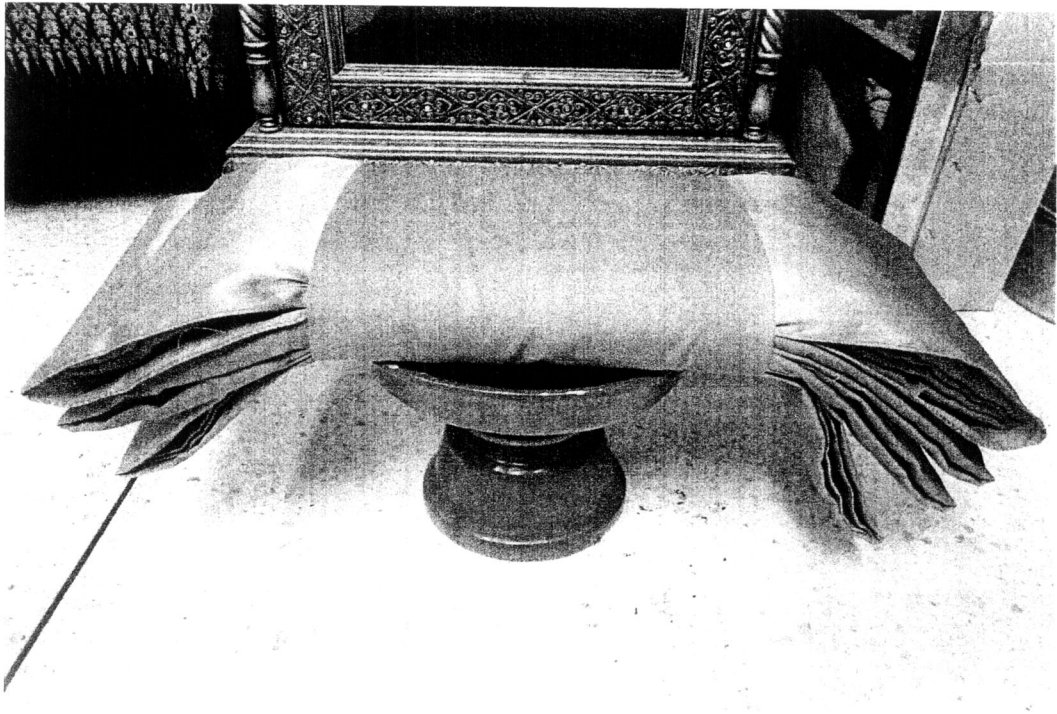
บายศรีกรวยเอก

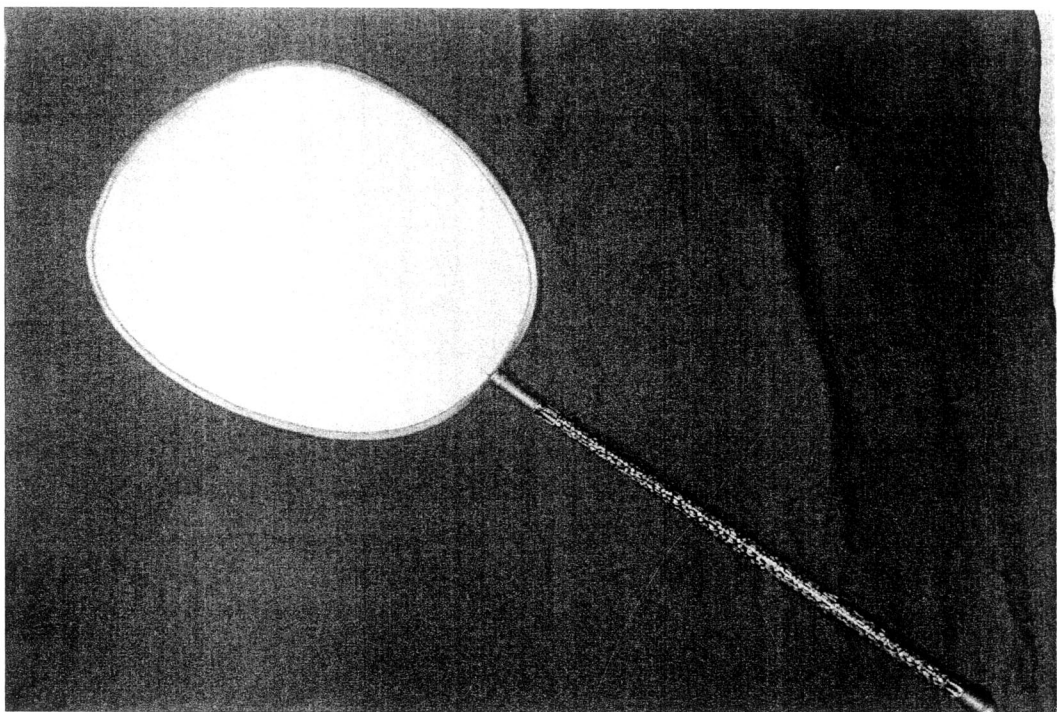
บัยศรี

ประคดคาดเอว

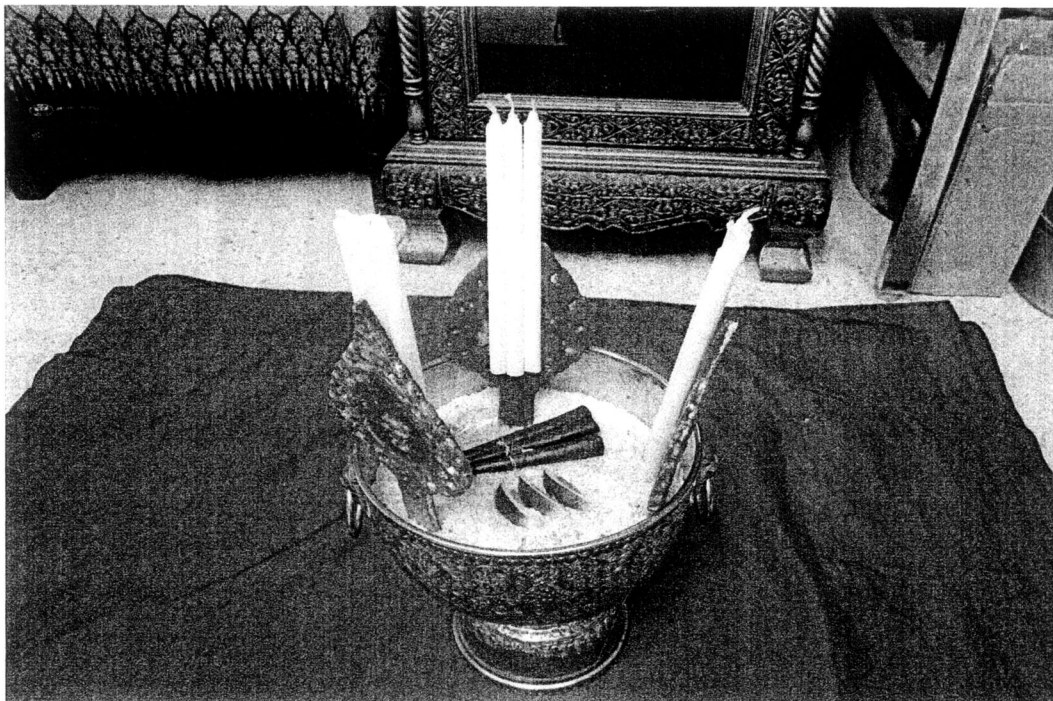
ผ้าไตรจีวร

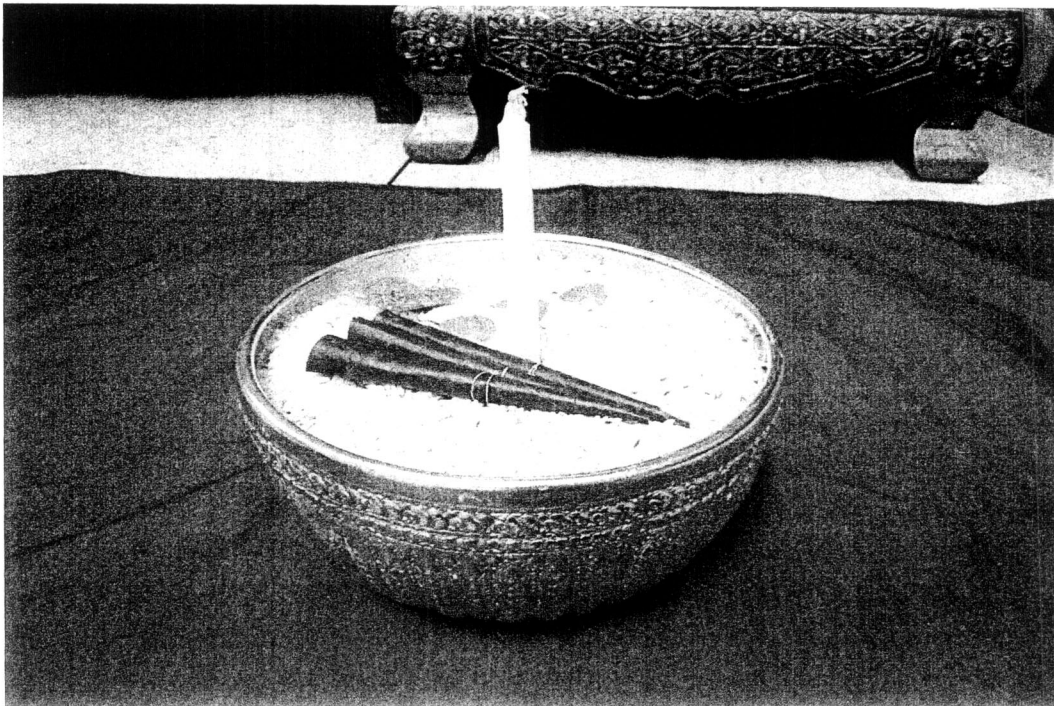
ตาลปัตร

เครื่องตั้งมทาน

ขันเวียนเทียนแบบสมบูรณ

ขันเวียนเทียนแบบชาวบ้าน

พิธีทำขวัญนาค

ทำขวัญนาค

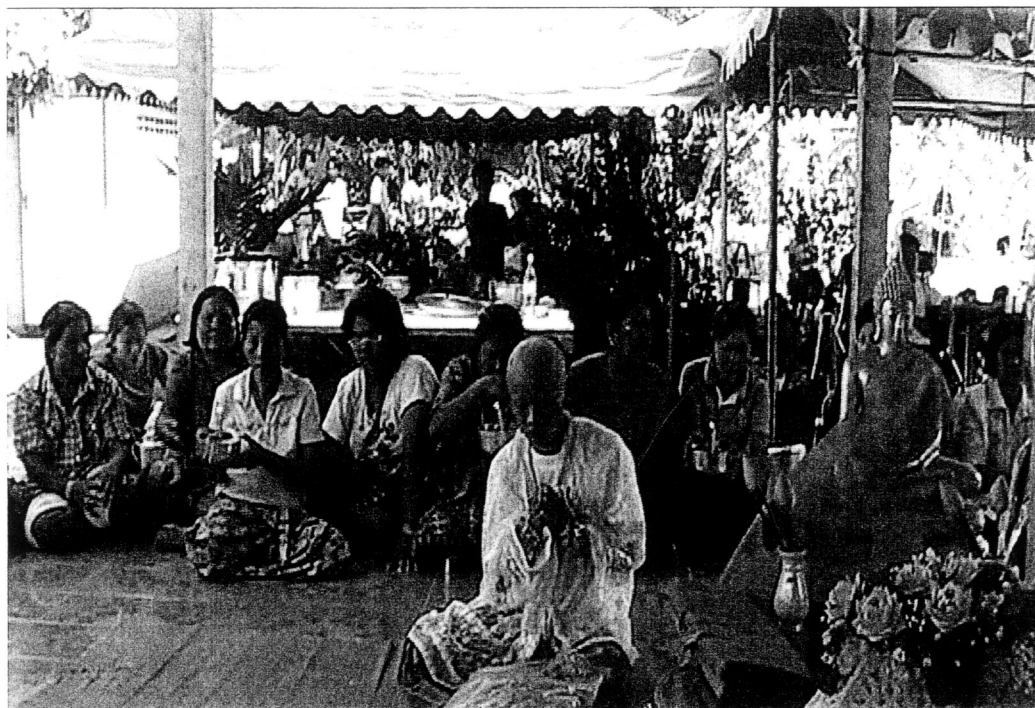
เรียกขวัญผู้ที่บวชหรือนาคให้เข้าสู่ร่างกาย

การป้อนข้าวนาค

การป้อนน้ำนาค

เวียนเทียน

นาคเสีงทาน

ขบวนแห่นาคเข้าวัด

แห่ناقเข้าโบสถ์

บรรณานุกรม

- กรสรวง คีนวลพะเนา. (2549). *สวดคฤหัสถ์ กรณีศึกษาคณะนายหอม ภูมรา ตำบล
หนองโสน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี*. ปริญญาโทศิลปกรรมศาสตร
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กลิ่นผกา ทับทิมธงไชย. (2547). *การศึกษาเพลงโคราช*. ปริญญาโทศิลปกรรมศาสตร
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กาญจนา อินทรสุนานนท์. (2540). *เทคนิคการขับร้องเพลงไทย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาดุริยางค
ศาสตรไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กาญจนา อินทรสุนานนท์. (2540). *พื้นฐานมานุษยวิทยาภาควัฒนธรรม*. ในเอกสารการสอน.
คณะศิลปกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กิจจา ปุณณ. (2513). *ขนบธรรมเนียมและประเพณีของไทย*. กรุงเทพฯ: ประมวลสาส์น.
- จรินทร์ เทพสงเคราะห์. (2540). *การศึกษาบทเพลงดนตรีกาหลอในจังหวัดสงขลา*. ปริญญา
โทศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จารุวรรณ ธรรมวัตร. (2524). *ขนบธรรมเนียมประเพณีของอีสาน*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- จารุวัฒน์ นวลไย. (2552). *ดนตรีพิธีกรรม กรณีศึกษาพิธีกรรมโนราโรงครูคณะพนมศิลป์
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา*. ปริญญาโทศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ณรงค์ฤทธิ์ คงปิ่น. (2539). *การศึกษาวรรณกรรมดนตรีของปี่พาทย์มอญ*. ปริญญา
โทศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ. (2512). *เที่ยวเมืองพม่า (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์ก้าวหน้า.
- เดือน คำดี. (2532). *ศาสนศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ถาวร สิบงกช และคณะ. (2536). *เพลงโคราช: การศึกษาในเชิงวิเคราะห์วิจารณ์*. กรุงเทพฯ:
ที.พี.พรินท์.
- ธนายุทธ มณีช่วง. (2537). *ศึกษาการเล่น “โตะครึม” ในจังหวัดสงขลา*. ปริญญาโท
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

- นริศรานุวัตติวงศ์, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยา และดำรงราชานุภาพ,
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. (2515). *สาสน์สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา*.
องค์การคำคุณศัพท์.
- บุญเดิม พันรอบ. (2528). *สังคมวิทยา มานุษยวิทยา*. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ประชิด สกุนะพัฒน์. (2546). *วัฒนธรรมพื้นบ้านและประเพณีไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
ภูมิปัญญา.
- ประทุม ชุ่มเพ็งพันธ์. (2544). *วิถีชีวิตชาวใต้ประเพณีและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
ชมรมเด็ก.
- ปรีชา พิณทอง. (2534). *ประเพณีโบราณไทยอีสาน* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศิริ
ธรรมออฟเซต.
- ปัญญา รุ่งเรือง. (2546). *ประวัติการเล่นดนตรีไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนา
พานิช.
- พวงผกา ประเสริฐศิลป์. (2541). *พื้นฐานวัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏ
สวนดุสิต.
- พันพิพา มาลา. (2528). *การทำขวัญนา: ศักดิ์สิทธิ์แห่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*.
สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พูนพิสมัย ดิศกุล, หม่อมเจ้า. (2516). *ประเพณีไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ.
- มนตรี ตราโมท. (2538). *ดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- รัชนิกร เสริมใจ. (2532). *โครงการสร้างสังคมและวัฒนธรรมไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 1).
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542* (พิมพ์ครั้งที่ 5).
กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- เรวดี อึ้งโพธิ์. (2547). *การศึกษาดนตรีประกอบพิธีงิ้ว (แบบแต้จิ๋ว) ในเขตเทศบาล*
นครหาดใหญ่. วารสารการประชุมวิชาการดนตรีครั้งที่ 5. นครปฐม: มหาวิทยาลัย
มหิดล.
- วิจิตร ภาณุพงศ์. (2529). *ภูมิศาสตร์คำศัพท์ในจังหวัดนครราชสีมา*. รายงานผลการวิจัย
โครงการนำร่อง. ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิเกียรติ มารกแมน. (2539). *วิวแต่จิวกับภาพสะท้อนทางวัฒนธรรมดนตรี: กรณีศึกษา คณะเหล่านี้ บ่วงซุงปิง*. ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศุภชัย ทอนสูงเนิน. (2546). *วิถีชีวิตชุมชนคนเพลงโคราช*. ถ่ายเอกสาร
- ศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น. (2530). *วัฒนธรรมพื้นบ้านจังหวัดนครราชสีมา*. นครราชสีมา: โคราช ออฟเซ็ทการพิมพ์.
- ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม, สถาบันราชภัฏนครราชสีมา. (2537). *ของดีโคราช เล่มที่ 1 สาขา มนุษยศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สังัด ภูเขาทอง. (2532). *การดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้ว การพิมพ์
- สมปราชญ์ อัมมะพันธุ์. (2536). *ประเพณีและพิธีกรรมในวรรณคดีไทย*. กรุงเทพฯ: โอเอสพริ้นติ้งเฮ้าส์.
- สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้ เล่ม 8. (2542). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรม ไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.
- สุกัญญา สุธงษา. (2545). *เพลงพื้นบ้าน (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัตรา สุภาพ. (2528). *สังคมและวัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพัตรา สุภาพ. (2535). *สังคมและวัฒนธรรมไทย คำนิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุมาลี นิมนานุภาพ. (2535). *ดนตรีวิจิตร*. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- เสฐียร โกเศศ. (2506). *การศึกษาเรื่องประเพณีไทย*. พระนคร: สำนักพิมพ์ก้าวหน้า.
- แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. (2542). *ความกตัญญูของชาวจีนที่สะท้อนผ่านพิธีงเต็ก: กรณีศึกษา พิธีงเต็กจีนไหหลำในสังคมไทย*. รายงานวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- โสภา ขายเกตุ. (2542). *ความเชื่อเกี่ยวกับการแสดงโนรา*. ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อนุমানราชชน, พระยา. (2515). *ชาติ ศาสนาและวัฒนธรรม เสฐียร โกเศศ. (นามแฝง)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บรรณาการ.

- อมรา พงศาพิชญ์. (2525). *วัฒนธรรม ศาสนาและชาติพันธุ์: วิเคราะห์สังคมไทยแนวมนุษยวิทยา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรณิชา อรรถจนกุล. (2548). *ประเพณีทำขวัญนาคและบทเพลงทำขวัญนาคของภาคใต้: กรณีศึกษานายป๋ม เวชพิศ หมอทำขวัญนาค จังหวัดนครศรีธรรมราช*. ปริญญาานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารีรัตน์ เรืองกำเนิด. (2543). *การศึกษาวงโหม่งครึม: ดนตรีสำหรับงานศพในจังหวัดชุมพร*. ปริญญาานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อุดม เขยทึงศ์. (2548). *วิถีไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงดาว.
- เอกรัฐ ศรีสว่าง. (2552). *ดนตรีร่ำมะนาในพิธีลอยเรือ: กรณีศึกษาชาวเลอุรักลาไวย์ เกาะหลีเป๊ะ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล*. ปริญญาานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ประวัติผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ-สกุล	รองศาสตราจารย์รังสรรค์ แสงสุข
ตำแหน่ง	รองศาสตราจารย์ คณะนิติศาสตร์ รักษาราชการแทนคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประกาศนียบัตรชั้นสูงทางรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต ทางรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน 4 ลำดับ

- มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (สายสะพายชั้นสูงสุด) พ.ศ. 2542
- มหาจักรมงกุฎ พ.ศ. 2539
- เหรียญจักรพรรดิมาลา พ.ศ. 2539
- ประถมาภรณ์ช้างเผือก พ.ศ. 2536

เกียรติยศ หรือรางวัลที่เคยได้รับ

- ปรัญญาคูญีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาเทคโนโลยี จาก Moscow State Aviation Institute ประเทศสหพันธรัฐรัสเซีย ปี พ.ศ. 2540
- เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นที่ 2 ชั้น Dato Paduka (ชั้นดาโต๊ะ) จากองค์สุลต่านแห่งรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย วันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2546
- ผู้ทรงคุณค่าในวงการกีฬา สมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาแห่งประเทศไทย 9 มิถุนายน 2547
- มนุษย์สัมพันธ์ยอดเยี่ยม โล่ทองคำเกียรติยศ (ประจำปี พ.ศ. 2548) จาก มนุษย์สัมพันธ์สมาคมแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2549

ประสบการณ์การทำงาน ดังตัวอย่างเพียงบางส่วนดังต่อไปนี้

- อธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537-15 มกราคม 2550)
- สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- สมาชิกวุฒิสภา รัฐสภา
- กรรมการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- ที่ปรึกษากรรมการการปกครอง วุฒิสภา
- ที่ปรึกษาประธานวุฒิสภาฝ่ายกฎหมาย รัฐสภา
- ผู้ทรงคุณวุฒิประจำส่วนวิชาการสืบสวน ฯ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
- ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการการตำรวจ
- ผู้ร่วมก่อตั้งศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย
- สมาชิกราชบัณฑิตยสถาน
- กรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขานิติศาสตร์
- ประธานคณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย
- ที่ปรึกษาสมาคมคอมพิวเตอร์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
- ผู้ริเริ่มก่อตั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหงสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ

ส่วนภูมิภาค 22 จังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยรามคำแหง และชุมชนในท้องถิ่นช่วยประหยัดงบประมาณแผ่นดินนับพันล้านบาท ปัจจุบันกำลังขยายเพิ่มขึ้นอีกหลายจังหวัด

- ผู้ริเริ่มก่อตั้งคณะ/สำนัก/สถาบันและศูนย์ใหม่ เพิ่มขึ้นในมหาวิทยาลัยจำนวน

14 หน่วยงาน

- ขยายการเรียนการสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรีและปริญญาโทของมหาวิทยาลัยเพิ่มมากขึ้น

- เป็นผู้ริเริ่มให้การเปิดการสอนหลักสูตรระดับปริญญาเอกในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ทั้งส่วนภูมิภาค

- ริเริ่มการเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติภาคภาษาอังกฤษและภาษาจีนขึ้น (หลักสูตรนานาชาติของมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีนักศึกษาต่างชาติจากกว่า 60 ประเทศทั่วโลก เปิดสอนทั้งระดับปริญญาตรี-โท-เอก)

- เป็นผู้ริเริ่มให้มีการจัดการสอนหลักสูตร โครงการพิเศษต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- เป็นผู้ริเริ่มขยายการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหงสู่ต่างประเทศ 31 ประเทศ มีศูนย์สอบ 40 แห่งในประเทศต่าง ๆ
- เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติต่างประเทศขึ้น
- เป็นผู้ริเริ่มโขนรามคำแหงขึ้น ซึ่งจัดแสดงทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- เป็นผู้ริเริ่มการสอนกระบวนวิชาความรู้คู่คุณธรรมให้แก่นักศึกษาทั้งระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา เพื่อเสริมนโยบายการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม
- เป็นผู้ริเริ่มโครงการบริการศึกษาแบบมหาวิทยาลัยเคลื่อนที่ (Mobile University) เป็นแห่งแรกของประเทศ
- เป็นผู้ริเริ่มการพัฒนาและจัดการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยโดยวิธีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ และทันสมัยมาใช้ โดยเฉพาะการใช้ระบบการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมและเคเบิลใยแก้ว ซึ่งใช้ระบบ video-conference แบบสื่อสาร 2 ทาง ในการสอนทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโทสู่สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติมหาวิทยาลัยรามคำแหงทั่วประเทศ จนเป็นที่ยอมรับว่ามหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นมหาวิทยาลัยผู้นำการสอนทางไกลและได้มีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจากสถาบันและองค์กรต่าง ๆ ติดต่อขอมาดูงานทางด้านนี้ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงเสมอมา
- เป็นผู้ริเริ่มจัดการเรียนการสอนแบบ e-Learning ขึ้น และบริการ e-Books ของตำรากระบวนวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย จัดตั้งศูนย์สื่อการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์และสำนักทดสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ ขึ้นในมหาวิทยาลัย
- ได้พัฒนามหาวิทยาลัยสู่การเป็น e-University และมุ่งสู่ความเป็นสากล ริเริ่มการจัดสอนภาษาไทยฟรีทางอินเทอร์เน็ตไปทั่วโลก (ในแต่ละปีมีชาวต่างประเทศทั่วโลกเรียนลงทะเบียนเรียนภาษาไทยดังกล่าวหลายหมื่นคน)
- ได้ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคาร สนามกีฬา และสาธารณูปโภคต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย จนมีบรรยากาศสวยงาม และสะดวกสบาย รวมทั้งก่อสร้างอาคารใหม่ขึ้นหลายอาคาร ฯลฯ ผลจากการที่มหาวิทยาลัยได้เร่งพัฒนาสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์สวยงาม สะอาดบรรยากาศเป็นมหาวิทยาลัยวิชาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้รับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระนางเจ้าฯ

พระบรมราชินีนาถ 3 ครั้ง ได้แก่ “โครงการแมกไม้มิ่งเมือง ระดับหน้าบ้านน้อมอง” ประเภท “มหาวิทยาลัยในสวน” เมื่อปี พ.ศ. 2543 และจากนั้นก็พัฒนาอย่างต่อเนื่องมา โดยตลอดทำให้มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้รับพระราชทานรางวัลเหรียญพุกกษนตรา โครงการแมกไม้มิ่งเมือง ประเภทมหาวิทยาลัยในสวนในปีงบประมาณ 2546 ต่อมาในเดือนกันยายน 2548 มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้รับพระราชทานรางวัลเหรียญพุกกษนตรา เป็นรางวัลชนะเลิศ “โครงการแมกไม้มิ่งเมือง ระดับหน้าบ้านน้อมอง” ประเภท “มหาวิทยาลัยในสวน” นับเป็นครั้งที่ 3 ที่ได้รับพระราชทานรางวัล นอกจากนี้ในเดือน มีนาคม 2547 ยังได้รับประกาศเกียรติคุณ รางวัลชมเชยการประกวดระดับงชาตระดับ เขตอีกด้วย

- ได้ขยายการบริการวิชาการแก่สังคมอย่างหลากหลายและกว้างไกล จัดทำโครงการนำความรู้ไปสู่ชุมชนและองค์การบริการส่วนตำบล (อบต.) ทั่วประเทศ จัดสวัสดิการมหาวิทยาลัย จัดกิจกรรมส่งเสริมการกีฬา ทำนุศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ
- จัดนิทรรศการการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหงทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งการจัดประชุมนานาชาติ
- ได้สร้างความร่วมมือทางวิชาการ ฯลฯ กับสถาบันและองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ฯลฯ

งานการสอน

- บรรยายและร่วมบรรยายกระบวนวิชาระดับปริญญาตรี 4 กระบวนวิชา ระดับปริญญาโท 7 กระบวนวิชา
- เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาเอกของคณะนิติศาสตร์และคณะบริหารธุรกิจ
- เป็นอาจารย์บรรยายและปาฐกถาพิเศษ ณ สถาบันต่าง ๆ รวมทั้งในรายการวิทยุและโทรทัศน์ ฯลฯ

งานทางวิชาการอื่น ๆ

- แต่งและร่วมแต่งหนังสือและตำราเรียนที่เผยแพร่แล้วจำนวน 18 เล่ม
- ผลงานวิจัยจำนวน 6 เรื่อง
- บทความต่าง ๆ